

PROJECTE

BARCELONA & FUTBOL **El gran joc social del segle XX**

MUHBA Oliva Artés

Accés lliure a l'exposició de llarga durada oberta a partir del 21 de juliol de 2021, dins de l'horari de MUHBA Oliva Artés.

Obertura amb visita-col·loqui inicial el 21 de juliol a les 18 hores.

Acte inaugural i inici del projecte ciutadà i internacional pel setembre, amb motiu de la festa major de Poblenou.

DOSSIER DE PREMSA

SUMARI

BARCELONA & FUTBOL El gran joc social del segle XX

- A. Presentació
- B. L'exposición a MUHBA Oliva Artés
- C. L'exposició virtual
- D. Llibret de sala
- E. Proposta d'activitats
- F. Informació pràctica
- G. Crèdits
- H. Contacte

A. PRESENTACIÓ

El MUHBA Museu d'història de Barcelona obre l'exposició *Barcelona & Futbol. El gran joc social del segle XX* al MUHBA Oliva Artés. *Barcelona & futbol* és un projecte de la línia de recerca del MUHBA sobre els verbs bàsics de la història urbana: proveir, alimentar, treballar, habitar, cuidar, escolaritzar, jugar, lluitar, governar, etc.

L'exposició s'incorpora al projecte MUHBA Oliva Artés, un espai configurat com a museu laboratori amb múltiples components expositius i en altres formats. Ocuparà una part de la primera planta i és previst que, en bona part, sigui de llarga durada. Vora seu hi anirà, a partir de 2022, l'exposició *Habitar Barcelona*. Entre ambdues s'estableix un diàleg profitós: el de l'assentament a la ciutat i dels mecanismes informals d'incorporació a la ciutadania, entre els quals el futbol ha tingut un pes històric molt rellevant.

No es pot explicar la trajectòria contemporània de Barcelona sense tenir en compte l'impacte del futbol, i aquesta exposició trenca molts tòpics des de la perspectiva de la història urbana. El futbol ha contribuït a la construcció social de la ciutat al llarg

del segle XX: en els usos de l'espai públic, en la internacionalització i en l'economia; en els mitjans de comunicació, en els relats locals, les rivalitats, els hàbits dominicals, el joc i les joguines; i també en la vida quotidiana i en la construcció dels barris i de les identitats personals, col·lectives i territorials.

En el passat recent, el futbol ha estat una de les activitats que més intensament s'ha globalitzat en l'era digital, arribant fins als darrers racons del planeta. En el cas de Barcelona, la influència econòmica, social, política i cultural del futbol professional ha tingut una influència creixent i duradora en la imatge que es té al món de la ciutat, també com a capital de Catalunya.

En aquest segle XXI, serà també el futbol, com a joc urbà, un instrument d'inclusió social en una ciutat més plural? Quan hi haurà plena equiparació entre dones i homes? Com evolucionarà l'impacte dels grans clubs en la ciutat i en la seva projecció exterior? Quin paper han de tenir els poders públics en el tema? Mirar enrere pot ser un incentiu poderós per pensar endavant...

B. L'EXPOSICIÓ A MUHBA OLIVA ARTÉS

0. OBERTURA. BARCELONA, CIUTAT I FUTBOL

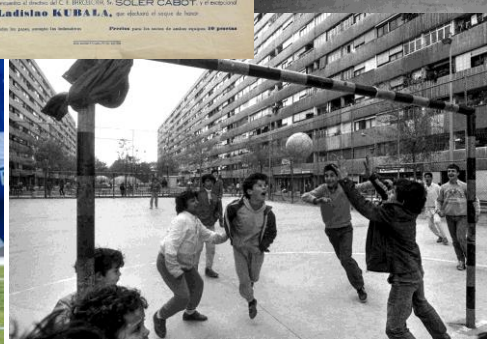
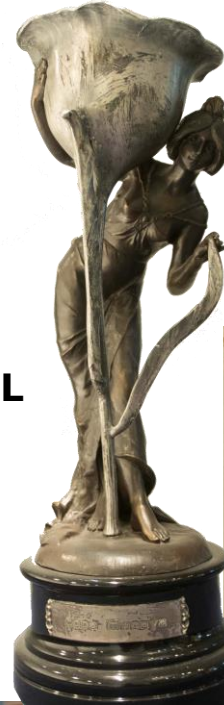
1. EL FUTBOL, UN AGENT DE CANVI URBÀ

2. EL FUTBOL, UNA FORMA DE SOCIABILITAT

3. EL FUTBOL, D'ESPECTACLE A INDÚSTRIA INTERNACIONAL

4. EL FUTBOL: IDENTITATS, IMAGINARIS I SÍMBOLS

5. EPÍLEG. INTERROGAR EL FUTUR, MIRAR EL PASSAT

0. OBERTURA. BARCELONA, CIUTAT I FUTBOL

Es pot entendre la Barcelona d'avui sense pensar en l'impacte que ha rebut del futbol? El futbol ha contribuït a la construcció social de la ciutat al llarg del segle xx: en els usos de l'espai públic, en la internacionalització i en l'economia; en els mitjans de comunicació, en els relats locals, les rivalitats, els hàbits dominicals, el joc i les joguines; en la vida quotidiana, en la construcció dels barris i de les identitats. El futbol ha influït en la participació social de col·lectius minoritzats.

La Barcelona contemporània, com tantes altres ciutats del món, s'ha desenvolupat sota una notable influència del futbol.

1. EL FUTBOL, UN AGENT DE CANVI URBÀ

Les classes benestants barcelonines, fins molt avançat el segle XIX, practicaven l'esgrima, el tir, l'hípica i els esports nàutics, que eren una adaptació moderna de formes de lleure antigues, pròpies de l'aristocràcia i sovint d'origen militar. Ara bé, el 1888 Barcelona ja era coneguda per les seves societats esportives, amb nombrosos gimnasos que eren centres regeneracionistes de cultura física.

Es considerava que l'exercici físic era un hàbit saludable i de millora social, un signe de modernitat, en consonància amb el moviment higienista de final de segle. L'arribada d'esports nous d'origen anglès i francès, com el rem, el ciclisme, el lawn tennis o l'automobilisme, donà lloc a les primeres associacions esportives, com ara el Reial Club de Regates (1881), el Club Velocipèdic (1884), el Polo Club de Barcelona (1897) o el Lawn Tennis Club (1899). Tanmateix, aquells anys, la noció mateixa d'esport era poc

coneguda per la major part dels barcelonins.

El futbol va aparèixer a Barcelona en el trànsit del segle XIX al XX. El van introduir en els seus cercles de sociabilitat enginyers i directius anglesos residents a Barcelona, membres del Reial Club de Regates, expatriats que freqüentaven el British Club i també alguns industrials catalans que havien estat a l'estranger. El 1892 ja es van jugar partits en un descampat de Can Tunis, que era un terreny entre la fàbrica naviliera, l'Arsenal Civil i l'hipòdrom.

El futbol va incidir ben aviat en l'espai urbà, tant de manera formal com informal. Amb la seva difusió, van començar a proliferar els camps, els estadis, els espectadors i, també, en els dies de partit, va produir un impacte sobre el trànsit i el transport públic. Així mateix, i des de ben aviat, la pràctica informal del futbol es va generalitzar a les places i als carrers.

1.1. Xutant al carrer

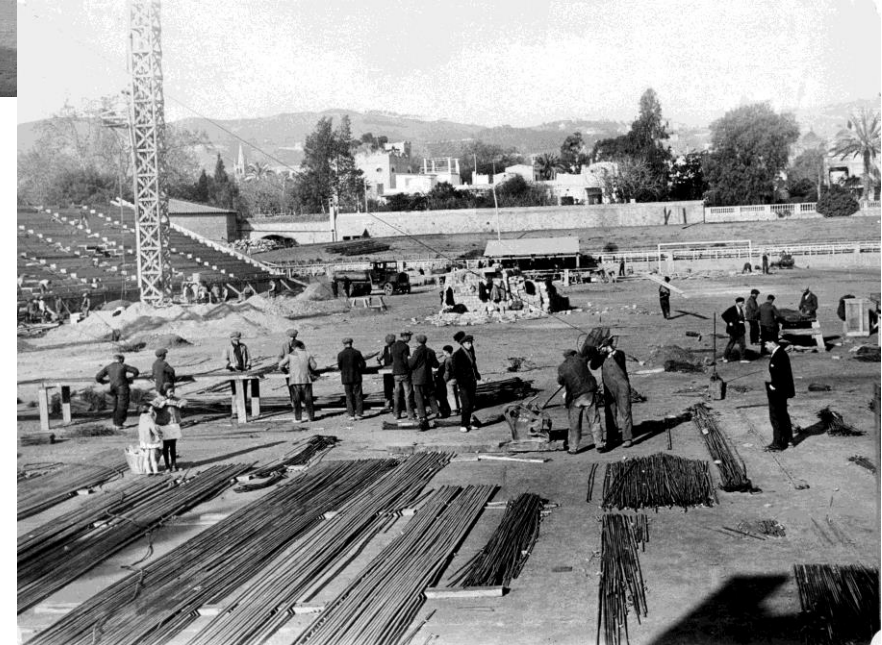

1.2. Espais de joc sota control: recintes tancats

1.4. Els camps i la transformació urbanística

1.3. La conversió en espectacle de masses

2. EL FUTBOL, UNA FORMA DE SOCIABILITAT

Al llarg del segle xx, el futbol ha estat una de les activitats que ha afavorit més la interacció social. Ha contribuït a crear formes d'associació formal, com els clubs, i també ha servit de base per a una sociabilitat més informal, com la dels seguidors. Així mateix, ha propiciat les relacions entre pares i mares de joves practicants i, de manera destacada, ha actuat com a eix de relació entre veïns d'un mateix barri.

En totes aquestes circumstàncies, el futbol ha aplegat els individus entorn d'una afició compartida. Com a inductor i, alhora, reflex de pautes col·lectives, el futbol pot ser un instrument de disciplinament

social, però també, segons el context, pot motivar un entorn amb conductes agressives. Tant els grans clubs del futbol professional com els clubs modestos incideixen en la vida urbana, en les relacions entre homes i dones, entre joves i grans, a través de la sociabilitat del club a la vida, la feina i al barri.

2.1. Associar-se per jugar al futbol

2.2. De jugadors a seguidors

2.3. El futbol a les noves perifèries

2.4. L'enquadrament infantil

2.5. El combat de les dones

2.7. La violència i el futbol a la ciutat

2.6. La reivindicació de la diversitat

LA CAMPANYA CONTRA EL JOC VIOLENT

El públic invadint el camp per protestar enèrgicament del joc brut

(De Xut!)

3. EL FUTBOL, D'ESPECTACLE A INDÚSTRIA INTERNACIONAL

Des de la dècada de 1920, en algunes ciutats europees el futbol ha estat la punta de llança de l'esport espectacle i del naixement i desenvolupament d'una indústria urbana vinculada al món esportiu. En la dècada següent, el fenomen es va estendre a la major part de capitals del continent, sobretot a les de l'arc mediterrani, i a l'Amèrica del Sud.

La mercantilització de l'espectacle futbolístic va contribuir a generalitzar la professionalització legal dels jugadors, que havia començat a la darreria del segle XIX, sobretot a la Gran Bretanya i Itàlia. A Espanya, la professionalització va començar l'any 1926. A Barcelona va consolidar-se aleshores un negoci amb un impacte econòmic cada vegada més important, en els àmbits de l'esport, el lleure en general, la comunicació, la publicitat, el turisme i la cultura. Així es va fonamentar una trajectòria de llarga durada que tenia l'escala estatal com a marc de referència essencial d'una

gran piràmide, amb la base formada pel futbol comunitari i local i la cúspide modelada per les competicions internacionals.

Aquest model, que comprenia des del futbol com a joc de proximitat fins al futbol com a espectacle de masses, va mostrar una gran capacitat d'adaptació a circumstàncies molt variables al llarg de gairebé tres quarts de segle, fins que va començar a experimentar canvis substancials avançada la dècada de 1980.

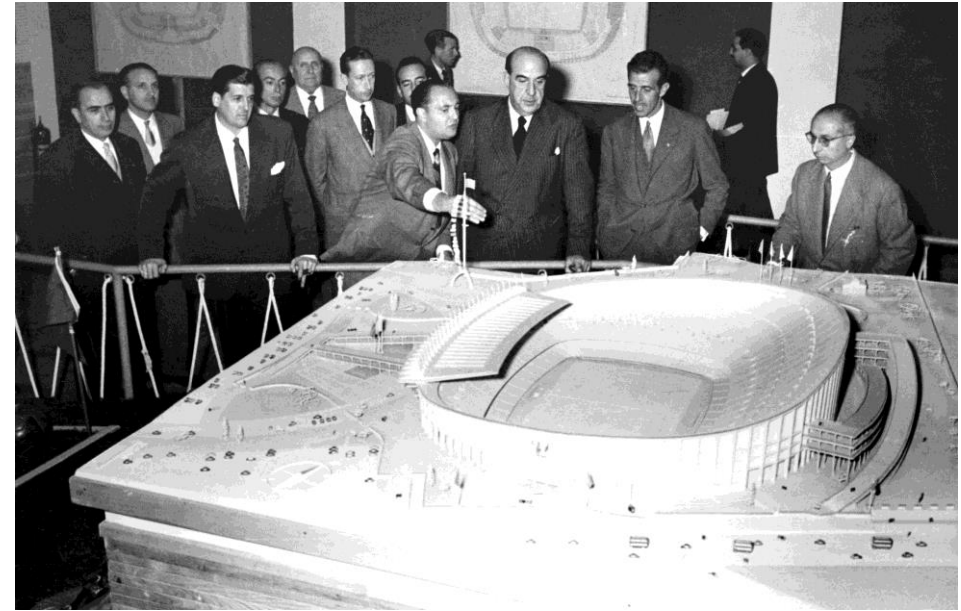
Amb l'augment del patrocini en l'esport i el paper creixent de les plataformes de comunicació, i també amb la irrupció de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, el futbol i la seva influència econòmica han suscitat un canvi d'escala. A l'alba del segle XXI, Barcelona va veure com creixia una indústria de l'esport influent, i el futbol tampoc no es va desentendre d'atreure més visitants en un context de globalització.

3.1. La professionalització

3.2. Precarietat i futbol a la ciutat del *desarrollismo*

3.3. L'eclosió del football business

3.4. La marca Barcelona

4. EL FUTBOL: IDENTITATS, IMAGINARIS I SÍMBOLS

L'arrelament social del futbol, amb els clubs i altres formes de sociabilitat informal, a les penyes, als bars o simplement vora un camp improvisat, ha convertit aquest esport en un vehicle d'identificació basat en els seus símbols, i en un possible mitjà per definir-se davant dels reptes col·lectius.

A Barcelona, les circumstàncies històriques que ha viscut el país, amb dues dictadures al llarg del segle xx, han dificultat a la ciutadania la lliure adscripció a valors, identitats i símbols a partir dels quals expressar vincles amb grups socials determinats i fins i tot amb la llengua.

El gener de 1925, en temps del dictador Primo de Rivera, la Guàrdia Civil va tancar el camp del FC Barcelona durant mig any per ordre governativa. Si bé el futbol podia ser un mecanisme de desideologització i conformitat social, també podia esdevenir un instrument per mostrar aspiracions

múltiples en cada etapa de la vida urbana barcelonina.

Així és com ha actuat d'altaveu del catalanisme, d'expressió de vocacions democratitzadores, d'amplificador de reivindicacions populars i de constructor d'identitats urbanes. Totes les variables d'identificació d'una societat urbana complexa troben expressió d'una manera o una altra: la classe social, el barri, la ciutat, el país, el gènere o l'orientació sexual.

4.1. La construcció d'imaginari

4.2. Futbol i barri durant el franquisme

4.3. Dues polaritats futbolístiques locals

4.4. Una identitat global

5. EPÍLEG. INTERROGAR EL FUTUR, MIRAR EL PASSAT

Vivim en una societat en transformació constant. Els reptes que comporta fer una ciutat millor, més sostenible i justa, són paral·lels a les incògnites sobre el futur del futbol. Les preguntes que planteja són moltes. L'aposta per un urbanisme nou, amb un ús diferent dels espais públics, permetrà que reaparegui el futbol espontani entre els infants?

La tecnologia, amb els e-esports, canviarà la relació dels joves amb el futbol? Mentre es va redefinint el paper dels barris en la vida urbana, quin és el futur dels clubs modestos com a peça clau en la vida social d'aquests barris? Quina imatge de la ciutat oferiran en el futur els grans clubs professionals? Serà capaç el futbol d'esdevenir un instrument d'integració en la configuració de la ciutat plural? Quina presència podrà tenir el futbol als barris cada cop més gentrificats? Quin rol tindran les dones en aquest futur? Quin paper ha de tenir l'Administració en aquests canvis?

Els interrogants són nombrosos i les respostes encara obertes. Mirar enrere pot ajudar a pensar en clau de futur.

C. L'EXPOSICIÓ VIRTUAL

COMENÇAR PER L'EXPOSICIÓ VIRTUAL, CANVIS DE MÈTODE

Amb la Covid-19 el món digital ha esdevingut un factor fonamental per a les relacions, la comunicació i l'economia mundials. Com en altres sectors, la pandèmia ha precipitat el desenvolupament i posada al dia de molts museus i centres culturals, i ha provocat una «tecnificació» accelerada de molts usuaris.

En aquest context, el MUHBA ha apostat per les exposicions virtuals com a laboratori d'idees, i ha endegat la seva primera exposició nativa digitalment: *Barcelona & Futbol. El gran joc social del segle xx*. Aquest és un projecte expositiu poc usual.

Si normalment es treballaria per poder presentar físicament la proposta, i a partir d'aquí es construiria la virtual, en aquest cas s'ha invertit l'ordre del procés i s'ha construït una proposta virtual del no-res.

Link

<https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/ca/barcelona-futbol-el-gran-joc-social-del-segle-xx-0>

EL FUTBOL,
UN AGENT
DE CANVI URBÀ

EL FUTBOL,
UNA FORMA
DE SOCIABILITAT

EL FUTBOL,
D'ESPECTACLE
A INDÚSTRIA
INTERNACIONAL

EL FUTBOL:
IDENTITATS,
IMAGINARIS
I SÍMBOLS

TANCA

Copa Macaya

Copa Macaya, guanyada pel RCD Espanyol la temporada 1902-1903.
Aquest torneig va néixer el 1900 a Barcelona, promogut pel club Hispània Athletic Club. Era una lliga que es disputava entre els clubs de la ciutat. Fins llavors els clubs feien partits amistosos. Va ser el primer campionat de futbol de l'Estat espanyol.

D.LLIBRET DE SALA

El llibret de sala, corresponent a l'exposició presencial *Barcelona & futbol* a MUHBA Oliva Artés constitueix un autèntic compendi del tema i s'ha editat en català, castellà i anglès.

Link

<https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/ca/publicacions/barcelona-futbol-el-gran-joc-social-del-segle-xx>

E. PROPOSTA D'ACTIVITATS

El programa es presentarà pel mes de setembre, durant la inauguració formal de l'exposició, i ja podrà incorporar les propostes ciutadanes realitzables que s'hagin rebut a partir de l'obertura col·loqui inicial del dia 21 de juliol.

- **Habitatge & futbol, històries creuades:** diàlegs, seminaris i jornada. Un programa del CRED (Centre de Recerca i Debat del MUHBA) en la confluència entre les **línies d'investigació** sobre les formes de creixement urbà al segle xx, les modalitats de l'habitatge i les vies d'incorporació a la ciutadania. Tardor de 2021 i al llarg de l'any 2022.

- **Urban football and city museums:** sessió de treball en el marc del congrés mundial ICOM/CAMOC de museus de ciutat al MUHBA. 3 de desembre de 2021.

- **Col·lecció Contemporània de Barcelona,** amb la crida a la participació de la ciutadania i dels clubs petits, mitjans i grans per a la **cessió d'objectes i documents** relatius al futbol de tots els barris barcelonins al llarg del segle xx.

-**Visites i itineraris:** presentacions d'autor a càrrec dels comissaris, Xavier Pujadas i Carles Santacana. Es troben en curs de preparació altres tipus de visita i itineraris urbans.

-**Lligueta històrica de Barcelona 2021-2022:** programa de **conferències-partit** en horari de cap de setmana, que es proposarà de coorganitzar amb clubs històrics i recents de barris diversos. Amb visites d'autor a l'exposició seguides de partit amateur entre els equips infantils de nois i de noies.

- **Barcelona & futbol al Museu escola:** Oliva Artés és l'espai laboratori del MUHBA, fet que permet desenvolupar dins del nou marc del **Museu escola** una gimcana conceptual que combini la mostra estable *Interrogar Barcelona*, l'exposició històrica *Barcelona & futbol* i memòries personals.

- **Altres propostes ciutadanes.** A partir del 21 de juliol i fins al 10 de setembre s'obre un primer termini per presentar **idees compartibles** susceptibles de ser realitzades amb el museu, a l'adreça museuhistoria@bcn.cat.

F. INFORMACIÓ PRÀCTICA

Exposició de llarga durada a:

MUHBA OLIVA ARTÉS
C/Espronceda 142-146
08018 Barcelona

Obertura col·loqui el dia 21 de juliol a les 18 hores,
amb els comissaris Xavier Pujadas i Carles Santacana,
el Muhba i persones vinculades al futbol als barris,
<https://www.bcn.cat/museuhistoriaciutat/docs/OberturaBcnFutbol.pdf>
Es recomana reserva prèvia

Accés lliure a partir del dia 22 de juliol, horaris fins al 30 de setembre:
Dimecres de 16 a 20 h
Dissabtes, diumenges i dia de la Mercè, de 10 a 15 h i de 16 a 20 h

Presentació i inici del programa d'activitats del projecte pel setembre

Informació:
<https://ajuntament.barcelona.cat/museuhistoria/cat>

Preu: 75 cèntims

G. CRÈDITS

BARCELONA & FUTBOL. EL GRAN JOC SOCIAL

DEL SEGLE XX

Barcelona & futbol és un projecte de la línia de recerca del MUHBA sobre els verbs bàsics de la història urbana: proveir, alimentar, treballar, habitar, cuidar, escolaritzar, jugar, lluitar, governar, etc.

Organització i producció

Museu d'Història de Barcelona, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona

Direcció del projecte

Joan Roca i Albert

Comissariat

Xavier Pujadas i Carles Santacana

Coordinació

Marta Iglesias i Mònica Martínez (Viureart)

Recerca i documentació

Marta Iglesias, Mònica Martínez (Viureart) i Carles Viñas

Revisió

Joan Roca i Albert

Correcció lingüística i traduccions

Addenda, Jaume Capsada

EXPOSICIÓ

Disseny museogràfic

Espai E

Conservació preventiva i restauració

Lídia Font (coordinació), Anna Lázaro, Núria Miró i Carla Puerto

Gestió d'imatges i documents

Marta Iglesias i Mònica Martínez (Viureart)

Producció museogràfica i muntatge

GROP Exposicions i Museografia

Il·luminació

Antonio Sainz Martín

Transport i instal·lació d'obres

Artpercent

Emmarcaments

Acutangle

Assegurances

XL Insurance Company i Marsh SA

Prestadors d'obres

Arxiu Històric de Barcelona (AHCB), Arxiu Històric de Roquetes (AHR-NB), Arxiu Institut Amatller d'Art Hispànic, Biblioteca de Catalunya (BC), Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General. Universitat Autònoma de Barcelona (CEDOC-UAB), CCE Biblioteca de l'Esport de la Generalitat, Centre de Documentació i Estudis del FC Barcelona (CDiE FCB), AFCB, CE Vila Olímpica, col·lecció particular de Carles Santacana, col·lecció particular d'Eulàlia Cartró, col·lecció particular de Ton Borràs, col·lecció particular de Xavier Pujadas, col·lecció particular de Xavier Vidal, col·lecció particular de la família Vinyes Roig, CRAI Biblioteca del Pavelló de la República (UB), Districte de Sant Andreu, fons del CA Poblenou, fons del CE La Salle Bonanova, fons del CE Júpiter CE - FPCE Júpiter, fons de l'FC Martinenc, fons de la UE Sants, Fundació Barcelona Olímpica, Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch, Institut Cartogràfic de Catalunya ICGC, Museu Josep Aragay de Breda, Museu del Disseny de Barcelona, Museu Etnològic i de Cultures del Món, Museu del FC Barcelona, Museu del Futbol de Nou Barris, Museu de la Música de Barcelona, Museu d'RTVE, Museu «Sala Ricardo Zamora» del RCD Espanyol, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Arxius d'imatges

Alamy, Arxiu Achu Chavarría, Arxiu Alberto Santasusana, Arxiu dels Amics de Fabra i Coats, Arxiu CF Martinenc, Arxiu Dolors Ribalta, Arxiu Ferran Blaya, Arxiu Badia Folch, Arxiu Fotogràfic de Barcelona (AFB), Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya (AFCEC), Arxiu Francesc Català-Roca- COAC, Arxiu Fundació RCD Espanyol, Arxiu General de la Diputació de Barcelona (AGDB), Arxiu Històric de Barcelona (AHCB), Arxiu Històric de Roquetes Nou Barris (AHR-NB), Arxiu Institut Amatller d'Art Hispànic, Arxiu Municipal Administratiu (AMC), Arxiu Municipal del Districte de Ciutat Vella (AMDCV), Arxiu Municipal del Districte de les Corts (AMDC), Arxiu Municipal del Districte de l'Eixample (AMDE), Arxiu Municipal del Districte de Gràcia (AMDG), Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí (AMDSM), Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc (AMDS), Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc, Centre de Documentació Històrica de Montjuïc - La Marina (ASM-CDHM), Arxiu Central del Patronat Municipal de l'Habitatge (APMH), Arxiu del Museu de la Medicina, Arxiu Nacional de Catalunya (ANC), arxiu particular de Ramon Vergés, arxiu particular Xavier Vidal, Biblioteca de Catalunya (BC), Biblioteca Nacional de España (BNE), Centre de Documentació i Estudis del FC Barcelona (AFCB), FDM/APPS/Photoaisa, fons de la família Vinyes Roig, fons del CE Júpiter/AMDSM, fons Ginés Cuesta / AHR-NB, Fundació Barcelona Olímpica, Institut Cartogràfic de Catalunya (ICGC), Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya (IEFC), Jordi Play/Photoaisa, Marta Santaló, Memòria Democràtica de Catalunya (MDC), Pepe Encinas, Photoaisa, Rafa Pérez/Photoaisa, Raga/Photoaisa, Rodríguez/Alamy, Steve Vidler/Photoaisa.

EXPOSICIÓ VIRTUAL

Barcelona: la ciutat i el futbol, exposició virtual

Coordinació tècnica: Mònica Martínez (Viureart)

Revisió: Dani Alcubierre, Marta Iglesias, Mònica Martínez i Joan Roca

Disseny de l'entorn virtual: Isidro Ot Padilla, Virtual Past

Models fotogramètrics, realització i producció: Isidro Ot Padilla, Virtual Past

Gestió: Sistemes de Gestió de Patrimoni, SCCL

AUDIOVISUALS

El futbol en la vida de Barcelona, 1892-2007

Guió: Marta Iglesias, Aina Mercader i Joan Roca, amb textos dels comissaris, Xavier Pujadas i Carles Santacana

Documentació: Marta Iglesias i Mònica Martínez (Viureart)

Revisió: Joan Roca i Albert

Realització i postproducció: Brutal Media

Gràcia, futbol als carrers de la postguerra

Guió: Alba Aguilar

Realització i postproducció: Brutal Media

Dona i futbol a Nou Barris

Guió: Mònica Martínez

Realització i postproducció: Brutal Media

D'Agramunt a Barcelona: emigrar pel futbol

Guió: Xavier Pujadas

Realització i postproducció: Brutal Media

LLIBRET DE SALA

Barcelona & futbol. El gran joc social del segle xx / Barcelona & fútbol. El gran juego social del siglo xx / Barcelona & Football. The Great Social Game of the 20th Century

Autors del text: Xavier Pujadas, Carles Santacana i Joan Roca

Coordinació editorial: Marta Iglesias i Mònica Martínez (Viureart)

Documentació: Marta Iglesias i Mònica Martínez (Viureart)

Recerca gràfica: Marta Iglesias, Mònica Martínez (Viureart) i Carles Viñas

Disseny i maquetació: Lali Almonacid Estudi

Revisió general: Marta Iglesias i Joan Roca

Correcció lingüística i traduccions: Jaume Capsada, Addenda

Primera edició digital: desembre de 2020

PROGRAMACIÓ

Coordinació de la programació: Mònica Blasco i Teresa Macià

Educació: Teresa Macià i Emma Fernández

Gestió del CRED: Quim Brugada i Elena Pérez

Comunicació i premsa: Mercè Martínez

Comunicació multimèdia: Edgar Straehle i Daniel Alcubierre

Visites i itineraris: Equip Fragment.

Atenció al públic: Carles Mela i Equip Acciona

Difusió: Eulàlia Cartró

Suport: Sergi Benajas, Eulàlia Cartró, Sònia Martínez, Judith Samsó, Montserrat Valero

GESTIÓ

Administració: Pasqual Bayarri, Elena Rivali, Pepe Sánchez, Teresa Soldino

Suport a la gestió del projecte: Sergi Benajas, Eulàlia Cartró, Sònia Martínez, Judith Samsó, Montserrat Valero

Manteniment: Carlos Fumanal, Maria José Arnal i Equip CPI Integrated Services

Neteja: Equip Ndavant

Seguretat: Dolors Aguadé i Equip Grupo Control

Equip MUHBA

Daniel Alcubierre, Dolors Aguadé, M. José Arnal, Pasqual Bayarri, Sergi Benajas, Mònica Blasco, Josep Bracons, Quim Brugada, Jaume Capsada, Eulàlia Cartró, Carmen Cazalla, Lídia Font, Carlos Fumanal, Marta Iglesias, Jaime Irigoyen, Anna Lázaro, Teresa Macià, Mercè Martínez, Sònia Martínez, Carles Mela, Núria Miró, Elena Pérez, Carla Puerto, Ramon Pujades, Emili Revilla, Elena Rivali, Joan Roca, Judith Samsó, José Manuel Sánchez, Teresa Soldino, Xavier Tarraubella, Montserrat Valero, Edgar Straehle, Dolors Xufré.

Agraïments

Arxiu Històric de Roquetes - Nou Barris, Miquel Aguilar Abella, Alba Aguilar, Nicolás Albéndiz, Néstor Bogajo, Achu Chavarría, Ramon Iglesias, Dolors Ribalta, Luís Sánchez, David Tolo, Raül Vázquez, Pau Vinyes, Museu del Futbol de Nou Barris i Bar Monopol

Barcelona & futbol és un projecte de la línia de recerca del MUHBA sobre els verbs bàsics de la història urbana (*proveir, alimentar, treballar, habitar, cuidar, escolaritzar, socialitzar, jugar, etc.*).

L'INSTITUT BARCELONA ESPORTS HA COL·LABORAT EN AQUEST PROJECTE

EL MUHBA REP EL SUPORT DEL CERCLE DEL MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

H. CONTACTE I MATERIAL DE PREMSA

Imatges per a premsa disponibles a l'enllaç:

<https://eicub.net/share/service/publicSite?node=workspace://SpacesStore/42691d34-1ef5-4c5c-a759-323e226b7248>

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA
Mercè Martínez Jiménez
mmartinezj@bcn.cat
T +34 932 562 159

